

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Infrastructuur en Waterstaat
De heer V.P.G. Karremans
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 45

e-mail postbus@eerstekamer.nl

datum 16 juni 2026
betreft PBL-rapport Stresstest kwetsbare gebieden
ons kenmerk 181437

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 45

Geachte heer Karremans,

e-mail postbus@eerstekamer.nl

De vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat / Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening heeft kennisgenomen van uw brief van 22 april 2026¹ waarbij de Kamer de publicatie getiteld 'Stresstest kwetsbare gebieden: Ruimtelijke analyses van risico's door mogelijke stedelijke ontwikkelingen' van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) is aangeboden. De leden van de fracties van **GroenLinks-PvdA** en de **SP** wensen naar aanleiding hiervan gezamenlijk een aantal vragen aan de regering voor te leggen. De leden van de fracties van de **BBB** en de **PVV** hebben eveneens een aantal vragen te stellen. Het lid van de fractie **Visseren-Hamakers** sluit zich bij de door de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA en de SP gezamenlijk gestelde vragen aan. Het lid van de **fractie-Walenkamp** sluit zich bij de door de leden van de fracties van de BBB en de PVV gestelde vragen aan. Het lid van de **fractie-Beukering** sluit zich bij de door de fractie van de BBB gestelde vragen aan.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA en de SP gezamenlijk

De leden van de fracties van **GroenLinks-PvdA** en de **SP** hebben gezamenlijk de volgende vragen te stellen.

1. Deze leden merken op dat de stresstest onder andere is uitgevoerd door het PBL zodat het Rijk eventueel preventieve, mitigerende of beschermende maatregelen kan nemen om kwetsbare gebieden te beschermen bij verstedelijking en woningbouw.² Hoe kijkt de regering tegen dit doel van het PBL aan? Welke lessen trekt zij uit de conclusies van dit onderzoek en hoe neemt de regering deze informatie mee bij de uitwerking van de Nota Ruimte?

¹ Kamerstukken I 2025/26, 34 682, AE.

² Kamerstukken I 2025/26, 34 682, AE, bijlage, p. 11.

datum 16 juni 2026

ons kenmerk 181437

blad 2

2. Het PBL kaart aan dat er verhoogde milieugezondheidsrisico's zijn voor verstedelijkingsplannen rondom autosnelwegen en vliegvelden.³ Voornamelijk rondom Schiphol, Zestienhoven en Eindhoven Airport. De leden van genoemde fracties vragen de regering welke maatregelen zij voornemens is te nemen om de gezondheidsrisico's van huidige en toekomstige omwonenden te verkleinen.
3. Het PBL kaart tevens aan dat delen van de kust van Noord- en Zuid-Holland en Zeeland onder druk komen te staan door verstedelijking en woningbouw.⁴ De kust en duinen spelen een belangrijke rol in het Nederlands natuurlandschap en zijn essentieel voor klimaatadaptatie. Welke maatregelen is de regering voornemens te nemen om de kust en duinen verder te beschermen bij deze verstedelijking?
4. Kan de regering bevestigen dat de stresstest ook voor andere domeinen ingezet zal worden, zoals het eerder ook de bedoeling was om de planmonitor uit te breiden met thema's landbouw, natuur en water?
5. De leden van de fracties van GroenLinks-PvdA en de SP lezen dat het PBL een jaarlijkse frequentie voortaan achterwege laat.⁵ Op welke wijze bepaalt het PBL dat actualisatie van de stresstest nuttig en noodzakelijk is? Hoe wordt dan voorkomen dat te constateren negatieve trends pas gezien worden op het moment dat ze niet meer te keren zijn? Dat was immers het doel van de planmonitor: het vroegtijdig signaleren van trends die doelbereik van de Omgevingswet in de weg staan op een moment dat zij nog gekeerd kunnen worden.
6. De leden van genoemde fracties constateren dat uit de stresstest blijkt dat in een aantal provincies bijna de helft van de verstedelijking terecht kan komen in kwetsbare gebieden.⁶ Daarbij gaat het ook om grote woningbouwlocaties als Rijnenburg, waar bijvoorbeeld het waterschap een negatief advies voor heeft afgegeven. Op welke wijze wil de regering de kwetsbare waarden in deze provincies beschermen bij woningbouwprojecten?

Vragen en opmerkingen van leden van de fractie van de BBB

De leden van de fractie van de **BBB** hebben de volgende vragen te stellen.

1. Het PBL gebruikt voor deze hele stresstest de zogenaamde RuimteScanner. Kan de regering uitleggen hoe dit model werkt en hoe "betrouwbaar" dit is in de ogen van de regering? Het PBL stelt zelf dat de kaarten "geen voorspelling" zijn, maar slechts een indicatie van een "risico".⁷ In hoeverre gaan deze "indicaties" door de regering meegenomen worden in toekomstige beleidskeuzes? Graag ontvangen deze leden een toelichting hierop van de regering.
2. Waarom baseert deze stresstest zich alleen op de extreme groeicijfers van het WLO Hoogscenario met een hoge bevolkingsgroei en hoge banengroei tot het jaar 2060 in plaats van realistisch te kijken naar bijvoorbeeld het beperken van migratie? Hoe realistisch is deze keuze? Waarom is deze keuze gemaakt? Staat de regering hierachter? Graag ontvangen de leden van de fractie van de BBB een toelichting hierop van de regering.

³ Kamerstukken I 2025/26, 34 682, AE, bijlage, p. 8.

⁴ Idem, p. 43.

⁵ Idem, p. 5.

⁶ Idem, p. 20.

⁷ Idem, p. 4.

datum 16 juni 2026

ons kenmerk 181437

blad 3

3. De leden van de fractie van de BBB lezen dat er in onder andere het Hollandse veenweidegebied enorme verstedelijkingsdruk ontstaat.⁸ Hoe verstandig is dat in een gebied dat toch al onder druk staat? Zoekt de regering naar alternatieven? Graag ontvangen deze leden hierop een toelichting van de regering.
4. De stresstest laat zien dat de grootste risico's op het volbouwen van kwetsbare gebieden vooral in de Randstad-provincies (Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht) liggen.⁹ Waarom investeert de regering niet meer in de bereikbaarheid, leefbaarheid en economie van de regio's daarbuiten? Graag ontvangen de leden van de fractie van de BBB hierop een toelichting van de regering.
5. De leden van de fractie van de BBB constateren dat in de aan de orde zijnde publicatie nieuwe hoogspanningsverbindingen en megastations zijn ingetekend die dwars door onze waardevolle landschappen snijden, bijvoorbeeld de Mortelen in Noord-Brabant.¹⁰ Heeft hierover overleg plaatsgevonden met bijvoorbeeld de Provinciale Staten in Brabant en de lokale bevolking? Waarom moet vooral het buitengebied, de fysieke en landschappelijke lasten dragen voor de aanpassing van het stroomnet?
6. De leden van de fractie van de BBB lezen in de aanbiedingsbrief dat de aan de orde zijnde stresstest op verzoek van deze Kamer inzichtelijk maakt welke gebieden "risico" lopen door verstedelijking.¹¹ Waarom wordt voedselveiligheid niet genoemd als risico?
7. De publicatie meldt verder dat de aanleg van weginfrastructuur buiten de hele stresstest is gehouden, omdat er "geen nieuwe data" zouden zijn sinds 2024.¹² Wat zijn in de ogen van de regering de gevolgen van deze keuze van het PBL op de bruikbaarheid van de gegevens?
8. In het rapport wordt de suggestie gewekt om al toegezegde "pijlijnplannen" – zoals recreatiewoningen in kustgebieden – misschien wel te verplaatsen of te stoppen.¹³ Wat is de reactie van de regering op deze suggestie van het PBL? Wat betekent dit voor de rechtszekerheid van initiatiefnemers en de betrouwbaarheid van de overheid?

Vragen en opmerkingen van leden van de fractie van de PVV

De leden van de fractie van de **PVV** wijzen erop dat Nederland zorgvuldig moet omgaan met de schaarse ruimte. Nederland kampt met een groot woningtekort en de regering heeft dat vertaald naar een grote woningbouwopgave. Tegelijkertijd wil de regering steeds meer gebieden als kwetsbaar aanmerken.

Kan de regering deze leden uitleggen waarom het onrealistische en contraproductieve klimaat- en stikstofbeleid – waaronder saneringsmaatregelen ten koste van de agrarische sector en van de industrie, uitbreiding van zogenaamde Natura 2000-gebieden en groen licht voor zon- en windprojecten

⁸ Kamerstukken I 2025/26, 34 682, AE, bijlage, p. 8.

⁹ Idem, p. 5.

¹⁰ Idem, p. 40.

¹¹ Kamerstukken I 2025/26, 34 682, AE.

¹² Kamerstukken I 2025/26, 34 682, AE, bijlage, p. 4.

¹³ Idem, p. 10.

datum 16 juni 2026

ons kenmerk 181437

blad 4

– geen remmend effect heeft op de woningbouw, de infrastructuur en/of de economische ontwikkeling?

De vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat / Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening ziet met belangstelling uit naar uw reactie en ontvangt deze graag **uiterlijk binnen vier weken na dagtekening van deze brief.**

Hoogachtend,

R. Lievense

Voorzitter van de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat / Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening